

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ЗАЈМУ (ПРОЈЕКАТ ЧИСТЕ ЕНЕРГИЈЕ И ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ЗА ГРАЂАНЕ) ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ

Члан 1.

Потврђује се Споразум о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, који је потписан у Београду, 16. новембра 2022. године у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, у оригиналу на енглеском и преводу на српски језик гласи:

LOAN NUMBER 9346-YF

Loan Agreement

(Scaling-Up Residential Clean Energy Project)

between

REPUBLIC OF SERBIA

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

LOAN AGREEMENT

AGREEMENT dated as of the Signature Date between REPUBLIC OF SERBIA (“Borrower”) and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (“Bank”). The Borrower and the Bank hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 1.01. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) apply to and form part of this Agreement.
- 1.02. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions or in the Appendix to this Agreement.

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower the amount of forty-four million nine hundred thousand Euro (€44,900,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion (“Loan”), to assist in financing the project described in Schedule 1 to this Agreement (“Project”).
- 2.02. The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with Section III of Schedule 2 to this Agreement.
- 2.03. The Front-end Fee is one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.04. The Commitment Charge is one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.05. The interest rate is the Reference Rate plus the Variable Spread or such rate as may apply following a Conversion; subject to Section 3.02(e) of the General Conditions.
- 2.06. The Payment Dates are June 15 and December 15 in each year.
- 2.07. The principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with Schedule 3 to this Agreement.

ARTICLE III — PROJECT

- 3.01. The Borrower declares its commitment to the objective of the Project. To this end, the Borrower, through MoME, shall carry out the Project in accordance with the provisions of Article V of the General Conditions and Schedule 2 to this Agreement.

ARTICLE IV — EFFECTIVENESS; TERMINATION

- 4.01. The Effectiveness Deadline is the date one hundred eighty (180) days after the Signature Date.

ARTICLE V — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

- 5.01. The Borrower's Representative, who may agree to modification of the provisions of this Agreement on behalf of the Borrower through exchange of letters (unless otherwise determined by the Borrower and the Bank), is its Minister of Finance.
- 5.02. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions: (a) the Borrower's address is:

Ministry of Finance
20 Kneza Milosa St.
11000 Belgrade
Republic of Serbia; and

- (b) the Borrower's Electronic Address is:

Facsimile:
(381-11) 3618-961

E-mail:
kabinet@mfin.gov.rs

- 5.03. For purposes of Section 10.01 of the General Conditions: (a) the Bank's address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; and

- (b) the Bank's Electronic Address is:

Telex: 248423(MCI) or 64145(MCI)
Facsimile: 1-202-477-6391

E-mail:
npontara@worldbank.org

AGREED and signed in English as of the Signature Date.

REPUBLIC OF SERBIA

By

Authorized Representative

Name: Siniša Mali

Title: Minister of Finance

Date: 16. November 2022

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

Authorized Representative

Name: Nicola Pontara

Title: Country Manager

Date: 15-Nov-2022

SCHEDULE 1

Project Description

The objective of the Project is to increase the uptake of energy efficiency, sustainable heating, and rooftop solar photovoltaics by households in the Borrower's Participating LSGUs.

The Project consists of the following parts:

Part 1. Financing energy efficiency, sustainable heating, and rooftop solar investments in residential buildings

Implementation of a Grants Program, through Grants, to Participating LSGUs, to support eligible owners of SFHs and individual apartments in MABs implement clean and efficient energy measures, *inter alia* (i) replacement of windows and/or doors; (ii) roof and ceiling insulation; (iii) wall insulation; (iv) boiler replacement; (v) heat network renewal; and (vi) purchase of heat pump, solar photovoltaics system and solar collector.

Part 2. Technical assistance and implementation support

- 2.1 Improvement of enabling environment and enhancement of local market capacity and public awareness by, *inter alia*: (a) informing policy, legal and regulatory development related to energy efficiency, sustainable heating, and rooftop solar; (b) providing Training and technical assistance to Participating LSGUs, local energy commissions, and contractors to screen, design, evaluate, appraise/finance, implement, and measure clean energy and energy efficiency investments in the residential sector; and (c) conducting communication and outreach activities to promote and measure the benefits of energy efficiency, clean energy and available support programs.
- 2.2 Provision of technical assistance by conducting technical studies, *inter alia*:
 - (a) pre-renovation energy audits to (i) assess proposed energy savings measures, (ii) verify baseline energy usage; and (iii) calculate investment costs, annual energy savings, and simple payback periods;
 - (b) technical designs, bills of quantity, drawings and bidding documents for renovation works;
 - (c) post-renovation energy audits and measurement and verification studies, including verification of the energy savings based on agreed measurement and verification protocols, for the purposes of confirming municipal repayments; and
 - (d) monitoring and evaluation studies based on inputs provided by the Participating LSGUs.
- 2.3 Development of data management and program management support tools to be made available to the PIU and the Participating LSGUs for the collection

of data required for monitoring and evaluation activities, including (a) Project implementation status; (b) disbursed, committed, and invested amounts; (c) repayments; (d) energy savings from investments; (e) social surveys; (f) periodic program evaluations; and (g) annual stakeholder consultations.

- 2.4 Provision of technical assistance by supervising civil works renovation and construction for selected buildings.
- 2.5 Provision of support to the PIU for project management, including with regards to: (a) procurement, (b) PIU staffing; (c) financial management, (d) monitoring and evaluation, (e) reporting, (f) safeguards and technical oversight, (g) outreach and communication, (h) independent technical audits and the Project's independent financial audits; and (i) development of an online civic engagement tool to gather feedback on Project design and implementation from the beneficiaries.

SCHEDULE 2**Project Execution****Section I. Implementation Arrangements****A. Institutional Arrangements.**

1. The Borrower, through MoME, shall:
 - (a) Establish, not later than sixty (60) days after the Effective Date, and maintain throughout Project implementation, a Project implementation unit ("PIU") within the MoME with composition, resources, terms of reference, and functions acceptable to the Bank, including, *inter alia*: (i) the overall coordination of all Project implementation activities; (ii) ensuring that the requirements, criteria, policies, procedures, and organizational arrangements set forth in the Procurement Regulations and the Project Operations and Grant Manual ("POGM") are applied in carrying out the Project; (iii) preparation of Project implementation documents, including Project progress reports; and (iv) monitoring and evaluation of the Project;
 - (b) Engage and hire, not later than sixty (60) days after the Effective Date, or retain (if applicable), and maintain throughout Project implementation, the following PIU staff members: Project Manager, Engineer, Economic/Financial Expert, IT Specialist, and an Environmental and Social Specialist;
 - (c) Submit annual project financial audits to the Bank within six (6) months after the end of each financial year; and
 - (d) Prepare and submit to the Bank not later than forty-five (45) days after the end of each calendar quarter, interim unaudited financial reports for the Project covering the quarter, in form and substance satisfactory to the Bank.
2. The Borrower, through MoF, shall maintain, throughout Project implementation, the Central Fiduciary Unit ("CFU") within MoF, with composition, staff in numbers and with qualifications, resources, terms of reference, and functions acceptable to the Bank, as further set forth in the Procurement Regulations and the POGM, including the responsibility for providing overall fiduciary support (financial management and procurement) to the PIU for Project implementation.
3. The Borrower shall, not later than six (6) months after the Effective Date, establish and thereafter maintain, throughout the Project implementation period, a steering committee ("Steering Committee") (a) with composition, mandate and resources satisfactory to the Bank; (b) to be chaired by a MoME representative; (c) to be comprised of, *inter alia*, representatives of the Borrower's relevant ministries, and government agencies; and (d) to be responsible for, *inter alia*, overall coordination and strategic guidance functions.

B. Project Operations and Grants Manual.

1. The Borrower, through MoME and the CFU, shall carry out the Project in accordance with the provisions of a POGM for the Project, in form and substance acceptable to the Bank, containing, *inter alia*, detailed:
 - (a) implementation arrangements for the Project (including division of responsibilities of the MoME, EEA, MoF, and Participating LSGUs);
 - (b) financial management and accounting;
 - (c) procurement;
 - (d) environmental and social safeguards;
 - (e) monitoring and evaluation procedures and arrangements;
 - (f) eligibility requirements for SFHs, individual apartments in MABs, and Participating LSGUs;
 - (g) Call for Proposal template and supporting documents, Grant Agreement template, and Tripartite Agreement template;
 - (h) eligible investments (including acceptable scope and locations) under the Grant Agreement, and the Tripartite Agreement;
 - (i) formula to establish Grant amounts and ceiling for Grant amounts;
 - (j) co-financing and reimbursement obligations;
 - (k) procedures for Grant implementation and evaluation;
 - (l) terms of reference of audit firm; and
 - (m) any other such technical, administrative, fiduciary or coordination arrangements as may be necessary to ensure effective Project implementation.
2. The Borrower, through MoME, shall: (a) furnish the POGM to the Bank for review; (b) afford the Bank a reasonable opportunity to exchange views with the Borrower on the POGM or amendments to the POGM; (c) thereafter adopt the POGM, or amendments to the POGM, as shall have been approved by the Bank; (d) ensure that the Project is carried out in accordance with the POGM; and (e) not assign, amend, abrogate, or waive, or permit to be assigned, amended, abrogated, or waived, the POGM or any provision thereof, without the prior written agreement of the Bank.
3. Notwithstanding the foregoing, in the event of any inconsistency between the provisions of the POGM, and those of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
4. The Borrower, through MoME and the CFU, shall carry out Part 2 of the Project in accordance with the provisions of the POGM and the Procurement Regulations, as specified in the agreed PPSD and Procurement Plan.

C. Grants Program.

1. Subject to the eligibility criteria and procedures acceptable to the Bank and further elaborated in the POGM, the Borrower, through the MoME, shall enter into a grant agreement with each Participating LSGU ("Grant Agreement"), under terms and conditions acceptable to the Bank and as set forth in this Agreement and the POGM, including, *inter alia*, each Participating LSGU's obligations to:

- (a) carry out its obligations with due diligence and efficiency and in accordance with sound technical, economic, financial, managerial, environmental and social standards and practices satisfactory to the Bank, including as set forth under the Anti-Corruption Guidelines applicable to recipients of loan proceeds other than the Borrower, the POGM, the ESCP and this Agreement;
 - (b) execute a Tripartite Agreement with contractors and eligible owners of SFHs and individual apartments in MABs, for the purposes set forth in the POGM;
 - (c) cause contractors to reimburse the Borrower, in the event that contractors breach their contractual obligations under the Tripartite Agreement;
 - (d) provide promptly the resources required for the applicable purpose;
 - (e) maintain policies and procedures adequate to enable it to monitor and evaluate in accordance with indicators acceptable to the Bank, the achievement of the Grant Agreement's objectives;
 - (f) (i) maintain a financial management system and prepare financial statements in accordance with consistently applied accounting standards acceptable to the Bank, both in a manner adequate to reflect its operations, including the operations, resources and expenditures related to the Grant Agreement; and (ii) at the Bank's or the Borrower's request, have such financial statements audited by independent auditors acceptable to the Bank, in accordance with consistently applied auditing standards acceptable to the Bank, and promptly furnish the statements as so audited to the Borrower and the Bank;
 - (g) enable the Borrower and the Bank to inspect its operations and any relevant records and documents, as may be related to the Grant Agreement's objectives;
 - (h) prepare and furnish to the Borrower and the Bank all such information as the Borrower or the Bank shall reasonably request relating to the foregoing;
 - (i) exercise its rights and carry out its obligations under the Grant Agreement in such manner as to protect the interests of the Borrower and the Bank and to accomplish the purposes of the Project;
 - (j) participate in mandatory Project Trainings;
 - (k) screen and process applications submitted by owners of SFHs and individual apartments in MABs;
 - (l) monitor and evaluate contractors' performance;
 - (m) procure the applicable works, goods and services to be financed out of the Grant in accordance with the provisions of this Agreement and the POGM; and
 - (n) comply with additional obligations, as set forth under the POGM, with regard to project planning and budgeting, transparency in procurement, Projects, data delivery, supervision of works and planning documents.
2. The Grant under the Grant Agreement shall be (a) made on a non-reimbursable basis; and (b) disbursed by the PIU to Participating LSGUs in tranches. The PIU shall disburse (a) an advance of up to 50% of the allocated Grant upon the parties' signing the Grant Agreement; and (b) subsequent

tranches, up to the amount for which the Participating LSGU has signed Tripartite Agreements, upon the PIU's and CFU's verification that the Participating LSGU used the Grant proceeds of all previous tranches for the intended purposes. The PIU and the CFU shall conduct the verification based on (a) the review of the Project financial reports prepared by the Participating LSGUs; and (b) any additional terms and conditions set forth under the POGM.

3. The Borrower, through MoME, shall obtain rights under the Grant Agreement adequate to protect its interests and those of the Bank, including the right to suspend or terminate the right of the Participating LSGU to use the proceeds of the Grant, or obtain a refund of all or any part of the amount of the Grant then withdrawn, upon the Participating LSGU's failure to perform any of its obligations under the Grant Agreement.
4. In the event that a Participating LSGU has not fully spent Grant funds by the Grant Agreement's expiration date, the Borrower, through MoME, shall:
 - (a) cause the Participating LSGU to promptly return the unspent Grant funds to the Borrower, to the Budget Execution Account in accordance with MoF instructions and as per the procedures described in the POGM and the Grant Agreement;
 - (b) report to the MoF and the Bank any Grant funds unspent and returned by Participating LSGUs under (a); and
 - (c) cancel any unspent Grant funds under the Grant Agreement no later than the Grant Agreement's expiration date, or at an earlier date if agreed upon in writing by the parties to the Grant Agreement.
5. The Borrower, through MoME, may allocate Grant funds returned by a Participating LSGU under Section 4(a) above, to other Grants Agreements executed with Participating LSGUs under the Grants Program.
6. Except as the Bank shall otherwise agree in writing, the MoME and the Participating LSGUs shall not assign, amend, abrogate or waive any Grant Agreement or any of its provisions.

D. Environmental and Social Standards.

1. The Borrower shall ensure that the Project is carried out in accordance with the Environmental and Social Standards, in a manner acceptable to the Bank.
2. Without limitation upon paragraph 1 above, the Borrower shall ensure that the Project is implemented in accordance with the Environmental and Social Commitment Plan ("ESCP"), in a manner acceptable to the Bank. To this end, the Borrower shall ensure that:
 - (a) the measures and actions specified in the ESCP are implemented with due diligence and efficiency, as provided in the ESCP;
 - (b) sufficient funds are available to cover the costs of implementing the ESCP;
 - (c) policies and procedures are maintained, and qualified and experienced staff in adequate numbers are retained to implement the ESCP, as provided in the ESCP; and
 - (d) the ESCP, or any provision thereof, is not amended, repealed, suspended or waived, except as the Bank shall otherwise agree in

writing, as specified in the ESCP, and ensure that the revised ESCP is disclosed promptly thereafter.

3. In case of any inconsistencies between the ESCP and the provisions of this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
4. The Borrower shall ensure that:
 - (a) all measures necessary are taken to collect, compile, and furnish to the Bank through regular reports, with the frequency specified in the ESCP, and promptly in a separate report or reports, if so requested by the Bank, information on the status of compliance with the ESCP and the environmental and social instruments referred to therein, all such reports in form and substance acceptable to the Bank, setting out, inter alia: (i) the status of implementation of the ESCP; (ii) conditions, if any, which interfere or threaten to interfere with the implementation of the ESCP; and (iii) corrective and preventive measures taken or required to be taken to address such conditions; and
 - (b) the Bank is promptly notified of any incident or accident related to or having an impact on the Project which has, or is likely to have, a significant adverse effect on the environment, the affected communities, the public or workers, in accordance with the ESCP, the environmental and social instruments referenced therein and the Environmental and Social Standards.
5. The Borrower shall establish, publicize, maintain and operate an accessible grievance mechanism, to receive and facilitate resolution of concerns and grievances of Project-affected people, and take all measures necessary and appropriate to resolve, or facilitate the resolution of, such concerns and grievances, in a manner acceptable to the Bank.
6. The Borrower shall ensure that all bidding documents and contracts for civil works under the Project include the obligation of contractors and subcontractors to: (a) comply with the relevant aspects of ESCP and the environmental and social instruments referred to therein; and (b) adopt and enforce codes of conduct that should be provided to and signed by all workers, detailing measures to address environmental, social, health and safety risks, and the risks of sexual exploitation and abuse, sexual harassment and violence against children, all as applicable to such civil works commissioned or carried out pursuant to said contracts.

Section II. Project Monitoring, Reporting and Evaluation

The Borrower, through MoME, shall furnish to the Bank each Project Report not later than one month after the end of each calendar semester, covering the calendar semester.

Section III. Withdrawal of Loan Proceeds

A. General.

Without limitation upon the provisions of Article II of the General Conditions and in accordance with the Disbursement and Financial Information Letter, the Borrower may withdraw the proceeds of the Loan to: (a) finance Eligible Expenditures; and (b) pay the Front-end Fee; in the amount allocated and, if

applicable, up to the percentage set forth against each Category of the following table:

Category	Amount of the Loan Allocated (expressed in EUR)	Percentage of Expenditures to be financed
(1) Goods, works, non-consulting services, consulting services, Trainings and Operating Costs for the Project	4,377,750	100% (inclusive of taxes other than value added tax and customs duties for works, goods and non-consulting services)
(2) Grants under Part 1 of the Project	40,410,000	100% (inclusive of taxes)
(3) Front-end Fee	112,250	Amount payable pursuant to Section 2.03 of this Agreement in accordance with Section 2.07(b) of the General Conditions
TOTAL AMOUNT	44,900,000	

For the purpose of this table, the custom duties and value added tax for the importation and supply of works, goods and non-consulting services, within the Borrower's territory and for the purpose of the implementation of the Project, shall not be financed out of Loan proceeds. The Borrower confirms that the importation and supply of works, goods and non-consulting services, within the Borrower's territory and for the purpose of the implementation of the Project, shall be exempted from customs duties and value added tax.

B. Withdrawal Conditions; Withdrawal Period.

1. Notwithstanding the provisions of Part A above, no withdrawal shall be made under Categories 1 and 2 until the Borrower, through MoME, has developed and adopted a POGM, in form and substance satisfactory to the Bank.
2. The Closing Date is November 30, 2027.

SCHEDULE 3**Commitment-Linked Amortization Repayment Schedule**

The following table sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share").

Level Principal Repayments

Principal Payment Date	Installment Share
On each June 15 and December 15 Beginning June 15, 2025 through June 15, 2033	5.56%
On December 15, 2033	5.48%

APPENDIX

Definitions

1. “Anti-Corruption Guidelines” means, for purposes of paragraph 6 of the Appendix to the General Conditions, the “Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants”, dated October 15, 2006 and revised in January 2011 and as of July 1, 2016.
2. “Budget Execution Account” means the Budget Execution Account of the Republic of Serbia, through which payment transactions are executed and recorded in RSD.
3. “Category” means a category set forth in the table in Section III(A) of Schedule 2 to this Agreement.
4. “CFU” means the Central Fiduciary Unit within MoF.
5. “EEA” means the Borrower’s Administration for Energy Efficiency Financing and Promotion within the MoME, or any successor thereto.
6. “Environmental and Social Commitment Plan” or “ESCP” means the environmental and social commitment plan for the Project, dated February 9, 2022, as the same may be amended from time to time in accordance with the provisions thereof, which sets out the material measures and actions that the Borrower shall carry out or cause to be carried out to address the potential environmental and social risks and impacts of the Project, including the timeframes of the actions and measures, institutional, staffing, training, monitoring and reporting arrangements, and any environmental and social instruments to be prepared thereunder.
7. “Environmental and Social Standards” or “ESSs” means, collectively: (i) “Environmental and Social Standard 1: Assessment and Management of Environmental and Social Risks and Impacts”; (ii) “Environmental and Social Standard 2: Labor and Working Conditions”; (iii) “Environmental and Social Standard 3: Resource Efficiency and Pollution Prevention and Management”; (iv) “Environmental and Social Standard 4: Community Health and Safety”; (v) “Environmental and Social Standard 5: Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement”; (vi) “Environmental and Social Standard 6: Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources”; (vii) “Environmental and Social Standard 7: Indigenous Peoples/Sub-Saharan Historically Underserved Traditional Local Communities”; (viii) “Environmental and Social Standard 8: Cultural Heritage”; (ix) “Environmental and Social Standard 9: Financial Intermediaries”; (x) “Environmental and Social Standard 10: Stakeholder Engagement and Information Disclosure”; effective on October 1, 2018, as published by the Bank.
8. “General Conditions” means the “International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for IBRD Financing, Investment Project Financing”, dated December 14, 2018 (revised on August 1, 2020, December 21, 2020, April 1, 2021, and January 1, 2022).
9. “Grant” means any grant disbursed by the Borrower, through MoME, under the Grants Program referred to under Schedule 2, Section I(C) of this Agreement to a Participating LSGU through a Grant Agreement.

10. "Grant Agreement" means a grant agreement entered into between the Borrower, through MoME, and a Participating LSGU under the Grants Program.
11. "Grants Program" means the grants program referred to under Schedule 2, Section I(C) of this Agreement.
12. "LSGU" means Local Self Government Unit as defined in the Law on Local Self Government, published in Borrower's Official Gazette No. 129/2007, 83/2014 - other law, 101/2016 - other law, 47/2018 and 111/2021 - other law; and "LSGUs" means more than one LSGU.
13. "MAB" means multi-apartment building; "MABs" means more than one MAB.
14. "MoF" means the Borrower's Ministry of Finance, or any successor thereto.
15. "MoME" means the Borrower's Ministry of Mining and Energy, or any successor thereto.
16. "Operating Costs" means reasonable incremental expenses, as shall have been approved by the Bank, incurred on account of implementation of the Project, including, *inter alia*, office supplies and other consumable goods, office rent, internet and communications costs, support for information systems, translation costs, bank charges, utilities, travel, transportation, per diem, accommodation costs (lodging), PIU and CFU staff members' salaries and other reasonable expenditures directly associated with the implementation of the Project, excluding consulting services and salaries of other officials of the Borrower's civil service.
17. "Participating LSGU" means a LSGU that has been deemed eligible to participate in the Grants Program by MoME, in accordance with the criteria and procedures set forth in the POGM; and "Participating LSGUs" means more than one Participating LSGU.
18. "PIU" means Project implementation unit, referred to in Section I(A)(1) of Schedule 2 to this Agreement.
19. "POGM" means Project Operations and Grant Manual.
20. "PPSD" means Project Procurement Strategy for Development.
21. "Procurement Regulations" means, for purposes of paragraph 84 of the Appendix to the General Conditions, the "World Bank Procurement Regulations for IPF Borrowers", dated November 2020.
22. "RSD" means the Borrower's currency.
23. "SFH" means single family house.
24. "Signature Date" means the later of the two dates on which the Borrower and the Bank signed this Agreement and such definition applies to all references to "the date of the Loan Agreement" in the General Conditions.
25. "Trainings" means the reasonable costs, as shall have been approved by the Bank, for training and workshops conducted under the Project, including tuition, travel and subsistence costs for training and workshop participants, costs associated with securing the services of trainers and workshop speakers, rental of training and workshop facilities, preparation and reproduction of training and workshop materials, study tours and other costs directly related to training course and workshop preparation and implementation (but excluding goods and consultants' services).

26. "Tripartite Agreement" means the agreement that Participating LSGUs shall execute with contractors and eligible owners of SFHs and individual apartments in MABs under the Grants Program, as set forth under Schedule 2, Section I(C) of this Agreement.

БРОЈ ЗАЈМА 9346-YF

Споразум о зајму

(Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане)

између

РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

и

МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ

СПОРАЗУМ О ЗАЈМУ

СПОРАЗУМ је закључен на Датум потписивања између РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ („Зајмопримца“) и МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ („Банке“). Зајмопримац и Банка сагласили су се о следећем:

ЧЛАН I — ОПШТИ УСЛОВИ; ДЕФИНИЦИЈЕ

- 1.01. Општи услови (на начин утврђен у Прилогу овог споразума) примењују се на овај споразум и чине његов саставни део.
- 1.02. Уколико контекст не захтева другачије, термини коришћени у овом споразуму, писани великим словом, имају значење које им је дато у Општим условима или у Прилогу овог споразума.

ЧЛАН II — ЗАЈАМ

- 2.01. Банка је сагласна да позајми Зајмопримцу износ од четрдесет и четири милиона и девет стотина хиљада евра (44.900.00 EUR), с тим да се та сума може повремено конвертовати путем Конверзије валуте (у даљем тексту: „Зајам“), као подршку за финансирање пројекта описаног у Програму 1 овог споразума (у даљем тексту: „Пројекат“).
- 2.02. Зајмопримац може повлачити средства Зајма у складу са Одељком III, Програма 2 овог споразума.
- 2.03. Приступна накнада износи једну четвртину једног процента (0,25%) износа Зајма.
- 2.04. Накнада за ангажовање средстава износи једну четвртину једног процента (0,25%) годишње на Износ главнице који није повучен.
- 2.05. Каматну стопу представља Референтну стопу увећана за Варијабилну каматну маржу или стопу која се примењује након Конверзије; у складу са Одељком 3.02(е) Општих услова.
- 2.06. Датуми за плаћање су 15. јун и 15. децембар сваке године.
- 2.07. Главница Зајма отплаћиваће се у складу са Програмом 3 овог споразума.

ЧЛАН III — ПРОЈЕКАТ

- 3.01. Зајмопримац потврђује своју посвећеност циљевима Пројекта. У ту сврху, Зајмопримац ће, посредством МРЕ, спроводити Пројекат у складу са одредбама члана V Општих услова и Програма 2 овог споразума.

ЧЛАН IV — СТУПАЊЕ НА СНАГУ; РАСКИД

- 4.01. Крајњи рок за ступање на снагу је сто осамдесет (180) дана од Датума потписивања.

ЧЛАН V — ПРЕДСТАВНИК; АДРЕСЕ

5.01. Представник Зајмопримца, који се може сложити са изменама одредаба овог споразума у име Зајмопримца разменом писама (осим уколико се Зајмопримац и Банка не договоре другачије), је министар финансија.

5.02. За потребе Одељка 10.01 Општих услова:

(а) адреса Зајмопримца је:

Министарство финансија
Кнеза Милоша 20
11000 Београд
Република Србија; и

(б) електронска адреса Зајмопримца је:

Број телефакса:
(381-11) 3618-961

Е-mail:
kabinet@mfin.gov.rs

5.03. За потребе Одељка 10.01 Општих услова:

(а) адреса Банке је:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America; и

(б) електронска адреса Банке је:

Број телекса:

Број телефакса:

E-mail:

248423(MCI) или
npontara@worldbank.org
64145(MCI)

1-202-477-6391

СПОРАЗУМ постигнут и потписан на енглеском језику на Датум потписивања.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Овлашћени представник

Име: Синиша Мали

Функција: Министар финансија

Датум: 16. 11. 2022. године

**МЕЂУНАРОДНА БАНКА ЗА
ОБНОВУ И РАЗВОЈ**

Овлашћени представник

Име: Nicola Pontara

**Функција: Менаџер за Србију,
Европу и Централну Азију**

Датум: 15. 11. 2022. године

ПРОГРАМ 1

Опис Пројекта

Циљ Пројекта је да повећа степен енергетске ефикасности, одрживог грејања и кровне соларне фотонапонске енергије у домаћинствима у ЈЛС Зајмопримца које учествују у Пројекту.

Пројекат се састоји од следећих делова:

Део 1. Финансирање у енергетску ефикасност, одрживо грејање и улагања у соларну енергију на крововима у стамбеним зградама

Реализација програма грантова, кроз грантове за ЈЛС које учествују у Пројекту, за подршку власницима једнопородичних објеката (ЈПО) и појединачних станова у зградама за вишепородично становање (ЗВС) који испуњавају услове и који учествују у Пројекту да спроведу чисте и ефикасне енергетске мере, између осталог (i) замена прозора и/или врата; (ii) изолација крова и плафона; (iii) изолација зидова; (iv) замена котлова; (v) обнова топлотне мреже; и (vi) набавка топлотних пумпи, соларног фотонапонског система и соларног колектора.

Део 2. Техничка подршка и помоћ при реализацији

- 2.1 Унапређење повољног окружења и повећање капацитета локалног тржишта и јавног мњења, између осталог, кроз: (i) политику информисања, правног и регулаторног развоја који се односи на енергетску ефикасност, одрживо грејање и соларну енергију на крову; (ii) обезбеђивање обуке и техничке подршке јединицама локалне самоуправе (ЈЛС) које учествују у Пројекту, локалним комисијама за енергетику и извођачима за преглед, пројектовање, евалуацију, процену/финансирање, реализацију и мерење инвестиција у чисту енергију и енергетску ефикасност у стамбеном сектору; и (iii) спровођење комуникационих и теренских активности за промовисање и мерење користи од енергетске ефикасности, чисте енергије и доступних програма подршке.
- 2.2 Пружање техничке подршке кроз спровођење техничких студија, између осталог:
 - (a) енергетска ревизија пре обнове ради (i) процене предложених мера за уштеду енергије, (ii) потврђивања основног коришћења енергије; и (iii) израчунавања трошкова улагања, годишње уштеде енергије и једноставних периода отплате;
 - (б) технички нацрти, предмери, цртежи и тендерска документација за радове на реновирању;
 - (ц) енергетска ревизија након обнове и студије мерења и верификације, укључујући верификацију уштеде енергије засновану на договореним протоколима мерења и верификације, ради потврђивања општинских отплата; и
 - (д) студије праћења и евалуације засноване на улазним подацима које су дале ЈЛС које учествују у Пројекту.

- 2.3 Развој управљања подацима и алата као подршке управљању програмом који ће бити доступни ЈИП и ЈЛС које учествују за прикупљање података потребних за праћење и евалуацију активности, укључујући (а) статус имплементације Пројекта; (б) исплаћени, ангажовани и уложени износи; (ц) отплате; (д) уштеде енергије од инвестиција; (е) друштвена истраживања; (ф) периодичне евалуације програма; и (г) годишње консултације заинтересованих страна.
- 2.4 Пружање техничке помоћи у виду надзора над грађевинским радовима санације и изградње за одабране зграде.
- 2.5 Пружање подршке ЈИП за трошкове управљања пројектом и Оперативне трошкове, укључујући у погледу: (а) набавке, (б) особља ЈИП, (ц) финансијског управљања, (д) праћења и евалуације, (е) извештавања, (ф) заштитних мера и техничког надзора, (г) комуникације, и (х) независне техничке ревизије и независне финансијске ревизије Пројекта, и (и) развој онлајн алата за грађанско ангажовање за прикупљање повратних информација о дизајну и имплементацији пројекта од корисника.

ПРОГРАМ 2
Извршење Пројекта

Одељак I. Аранжмани за имплементацију

A. Институционални аранжмани.

1. Зајмопримац ће, посредством МРЕ:
 - (а) Најкасније шездесет (60) дана након Датума ступања на снагу, основати и одржавати током реализације Пројекта Јединицу за имплементацију Пројекта („ЈИП“) у оквиру МРЕ са саставом, ресурсима, пројектним задатком и функцијама прихватљивим за Банку, укључујући, између осталог: (i) целокупну координацију свих активности на спровођењу Пројекта; (ii) обезбеђивање да се захтеви, критеријуми, политике, процедуре и организациони аранжмани наведени у Пројектном оперативном приручнику и приручнику за грантове („ПОГМ“) примењују у спровођењу Пројекта; (iii) припрему докумената за спровођење Пројекта, укључујући извештаје о напретку Пројекта; и (iv) праћење и евалуацију Пројекта;
 - (б) Ангажовати и запослити следеће кадрове у ЈИП, најкасније шездесет (60) дана након Датума ступања на снагу, или задржати такве кадрове (ако је примењиво) и одржавати током спровођења Пројекта: менаџера Пројекта, инжењера, економског/финансијског стручњака, ИТ стручњака, и стручњака за животну средину и социјална питања;
 - (ц) Подносити годишње финансијске ревизије пројекта Банци у року од шест (6) месеци након завршетка сваке финансијске године; и
 - (д) Припремити и доставити Банци најкасније четрдесет пет (45) дана по завршетку сваког календарског тромесечја, привремене неревидиране финансијске извештаје за Пројекат који покривају тромесечје, у форми и садржини који су задовољавајући за Банку.
2. Зајмопримац ће, посредством МФ, током спровођења Пројекта, одржавати Централну фидуцијарну јединицу („ЦФЈ“) у оквиру МФ, са саставом, бројно особље са квалификацијама, ресурсима, пројектним задатком и функцијама прихватљивим за Банку, како је наведено у Правилнику о набавкама и у ПОГМ-у, укључујући одговорност за пружање свеукупне фидуцијарне подршке (финансијско управљање и набавке) према ЈИП за спровођење Пројекта.
3. Зајмопримац ће, најкасније шест (6) месеци након Датума ступања на снагу, успоставити и након тога одржавати, током периода спровођења Пројекта, управљачки одбор („Управљачки одбор“) (а) са саставом, мандатом и ресурсима задовољавајућим за Банку; (б) којим ће председавати представник МРЕ; (ц) који ће, између осталог, бити састављен од представника релевантних министарстава Зајмопримца и државних агенција; и (д) који ће, између осталог, бити одговоран за свеукупну координацију и функције стратешког вођења.

Б. Пројектни оперативни приручник и приручник за грантове.

1. Зајмопримац ће, преко МРЕ и ЦФЈ, спровести Пројекат у складу са одредбама ПОГМ за Пројекат, у форми и садржају прихватљивим за Банку, који, између осталог, садржи следеће детаље:
 - (а) аранжмани за спровођење Пројекта (укључујући поделу одговорности између МРЕ, УФПЕЕ, МФ и ЈЛС учеснице);
 - (б) финансијско управљање и рачуноводство;
 - (ц) набавка;
 - (д) заштитне еколошке и социјалне мере;
 - (е) процедуре и аранжмани за праћење и евалуацију;
 - (ф) услови подобности за ЈПО, појединачне станове у ЗВС и ЈЛС учеснице и;
 - (г) образац Позива за подношење понуда и пратећа документација, образац Споразума о гранту и образац Тројног уговора;
 - (х) прихватљиве инвестиције (укључујући прихватљив обим и локације) према Споразуму о гранту и Тројном уговору;
 - (и) формула за утврђивање износа гранта и максимални износ грантова;
 - (ј) обавезе суфинансирања и надокнаде;
 - (к) процедуре за спровођење и евалуацију грантова;
 - (л) пројектни задатак ревизорске фирме; и
 - (м) било који други технички, административни, фидуцијарни или координациони аранжмани који могу бити неопходни за ефикасну реализацију Пројекта.
2. Зајмопримац ће, преко МРЕ: (а) доставити ПОГМ Банци на преглед; (б) пружити Банци разумну прилику да размени мишљење са Зајмопримцем о ПОГМ-у или изменама и допунама ПОГМ-а; (ц) након тога усвојити ПОГМ, или измене и допуне ПОГМ-а, које је одобрила Банка; (д) обезбедити да се Пројекат спроводи у складу са ПОГМ-ом; и (е) неће пренети, изменити, ставити ван снаге или изузети из примене, нити дозволити да се пренесе, измени, стави ван снаге или изузме из примене ПОГМ или било која његова одредба без претходне писмене сагласности Банке.
3. Без обзира на горе наведено, у случају било какве недоследности између одредби ПОГМ-а и одредби из овог споразума, одредбе овог споразума ће превладати.
4. Зајмопримац ће, посредством МРЕ и ЦФЈ, спроводити Део 2 Пројекта у складу са одредбама ПОГМ и Правилником о набавкама, као што је наведено у усаглашеном ППСД и Плану набавки.

Ц. Програм грантова

1. У складу са критеријумима подобности и процедурама прихватљивим за Банку који су даље разрађени у ПОГМ-у, Зајмопримац ће, преко МРЕ, склопити Споразум о гранту са сваком ЈЛС која учествује („Споразум о гранту”), под условима прихватљивим за Банку и као што је наведено у овом споразуму и ПОГМ-у, укључујући, између осталог, обавезе сваке ЈЛС учеснице да:

- (a) извршава своје обавезе доследно и делотворно и у складу са адекватним техничким, економским, финансијским, менаџерским, еколошких и друштвеним стандардима и праксама који су задовољавајући за Банку, укључујући оно што је наведено у Смерницама за борбу против корупције примењивим на примаоце средстава зајма који нису Зајмопримац, ПОГМ-у, Плану преузимања обавеза на пољу животне средине и социјалних питања (ЕСЦП) и овом споразуму;
- (б) закључи Тројни уговор са извођачима радова и власницима ЈПО и појединачних станова у ЗВС, за потребе наведене у ПОГМ-у;
- (ц) учине да извођачи радова изврше надокнаду Зајмопримцу, уколико извођачи радова прекрше своје уговорне обавезе према Тројном уговору;
- (д) обезбеди, одмах по потреби, ресурсе неопходне за ту сврху;
- (е) спроводи политике и адекватне процедуре како би јој се омогућило да прати и оцењује постизање њених циљева из Споразума о Гранту, у складу са показатељима прихватљивим за Банку;
- (ф) (i) одржава систем финансијског управљања и припрема финансијске извештаје у складу са доследно примењивим рачуноводственим стандардима прихватљивим за Банку, како би се адекватно приказало њено пословање, укључујући операције, ресурсе и расходе у вези са Споразумом о гранту; и (ii) на захтев Банке или Зајмопримца, обезбеди да независни ревизори, прихватљиви за Банку, спроведу ревизију финансијских извештаја, у складу са доследно примењивим ревизорским стандардима, прихватљивим за Банку и одмах достави извештаје који су прошли ревизију Зајмопримцу и Банци;
- (г) омогући Зајмопримцу и Банци да изврше увид у њено пословање и релевантне евиденције и документације која се односи на циљеве Споразума о гранту;
- (х) припреми и достави Зајмопримцу и Банци све такве информације које Зајмопримац или Банка могу оправдано да траже, а у вези је са напред наведеним;
- (и) остварује своја права и извршава своје обавезе према Споразуму о гранту тако да заштити интересе Зајмопримца и Банке и да оствари циљеве Пројекта;
- (ј) учествује у обавезним Пројектним обукама;
- (к) прегледа и обради пријаве које подносе власници ЈПО и појединачних станова у ЗВС;
- (л) прати и оцењује учинак извођача;
- (м) спроводи набавку потребних радова, добара и услуга које ће се финансирати из гранта у складу са одредбама овог споразума и ПОГМ-а; и
- (н) се придржава додатних обавеза, утврђеним ПОГМ-ом, у вези са планирањем и буџетирањем Пројекта, транспарентношћу у набавкама, пројектима, достављањем података, надзором радова и планске документације.

2. Грант према Споразуму о гранту (а) биће дат на бесповратној основи; и (б) ЈИП ће га исплатити ЈЛС учесницама у траншама. ЈИП ће исплатити (а) аванс до 50% додељеног гранта након што стране потпишу Споразум о гранту; и (б) наредне транше, до износа за који је ЈЛС учесница потписала Тројни уговор, након верификације ЈИП-а и ЦФЈ-а да је ЈЛС учесница користила средства гранта свих претходних транши у предвиђене сврхе. ЈИП и ЦФЈ ће извршити верификацију на основу (а) прегледа финансијских извештаја Пројекта које су припремиле ЈЛС учеснице; и (б) свих додатних услова наведених у ПОГМ-у.
3. Зајмопримац ће, преко МРЕ, искористити своја права која проистичу из Споразума о гранту на такав начин како би заштитио интересе Зајмопримца и Банке, укључујући право да обустави или укине право ЈЛС учеснице да користи средства Гранта или да добије повраћај целокупног или дела износа Гранта који је повучен, након што ЈЛС учесница не изврши било коју од својих обавеза према Споразуму о гранту.
4. У случају да ЈЛС учесница није у потпуности потрошила средства Гранта до датума истека Споразума о гранту, Зајмопримац ће, посредством МРЕ:
 - (а) условити ЈЛС учесницу да одмах врати Зајмопримцу непотрошена средства Гранта, на Рачун за извршења буџета према инструкцијама МФ и према процедурама описаним у ПОГМ и Споразуму о гранту.;
 - (б) пријавити МФ и Банци сва непотрошена и враћена средства Гранта која су враћена од стране ЈЛС учесница под (а); и
 - (ц) отказати сва непотрошена средства Гранта у складу са Споразумом о гранту најкасније до датума истека Споразума о гранту или раније, уколико се о томе писмено договоре стране у Споразуму о гранту.
5. Зајмопримац, посредством МРЕ, може алоцирати средства Гранта која је вратила ЈЛС учесница у складу са напред наведеним Одељком 4(а), на друге Споразуме о грантовима које су закључиле ЈЛС учеснице у оквиру Програма грантова.
6. Осим ако се Банка другачије не сагласи, у писаном облику, МРЕ и ЈЛС учеснице неће уступити, изменити, поништити или се одрећи било ког Споразума о гранту или његове одредбе.

Д. Еколошки и социјални стандарди.

1. Зајмопримац ће обезбедити да се Пројекат спроводи у складу са еколошким и социјалним стандардима, на начин прихватљив за Банку.
2. Без ограничавања одредаба из става 1, Зајмопримац ће обезбедити и учинити да се Пројекат спроводи у складу са Планом преузимања обавеза из области животне средине и социјалних питања („ЕСЦП”) на начин прихватљив за Банку. У ту сврху, Зајмопримац ће обезбедити и учинити:
 - (а) да се мере и активности наведене у ЕСЦП-у реализују доследно и делотворно, као што је наведено у ЕСЦП-у;

- (б) да довољно средстава буде расположиво како би се покрили трошкови имплементације ЕСЦП-а;
 - (ц) да се одрже политике и процедуре, као и квалификовани кадар са неопходним искуством како би се осигурала имплементација ЕСЦП-а, као што је у ЕСЦП-у и назначено; и
 - (д) да ЕСЦП или његове одредбе не буду измењене, стављени ван снаге, опозвани или изузети з примене, осим ако се Банка другачије не сложи у писаној форми, како је наведено у ЕСЦП-у и стараће се да се измењени ЕСЦП након тога без одлагања објави.
3. У случају било каквог неслагања између одредаба ЕСЦП-а и одредаба овог споразума, одредбе овог споразума ће превладати.
4. Зајмопримац ће учинити да:
- (а) све мере неопходне да прикупе, саставе и доставе Банци путем редовног извештавања онолико често колико је наведено у ЕСЦП-у информације о статусу испуњености захтева из ЕСЦП-а одмах у одвојеном документу или документима, уколико Банка тако тражи, информације о статусу усклађености са ЕСЦП-ом и наведеним еколошким и социјалним инструментима, сви наведени извештаји биће у форми и садржине прихватљиве за Банку, и дефинисаће између осталог и: (i) статус имплементације ЕСЦП-а; (ii) услове, уколико их има, који утичу или прете да утичу на имплементацију ЕСЦП-а; и (iii) корективне и превентивне мере које су предузете или их је потребно предузети како би се такве ситуације решиле; и
 - (б) да одмах обавесте Банку о инциденту или незгоди који се односе или имају утицаја на Пројекат, а имају или ће имати значајан негативан утицај на животну средину, погођене заједнице, грађане или радике, у складу са ЕСЦП-ом, наведеним инструментима наведеним овде и у Еколошким и социјалним стандардима.
5. Зајмопримац ће успоставити, објавити, одржавати и учинити доступним расположиве жалбене механизме, за пријем и лакше решавање свих жалби лица на које Пројекат утиче, и предузеће све мере неопходне за решавање или олакшавање решавања тих жалби, на начин задовољавајућ за Банку.
6. Зајмопримац ће се побринути да сва тендерска документација и уговори за грађевинске радове у оквиру Пројекта укључују обавезу извођача и подизвођача да: (а) поштују релевантне аспекте ЕСЦП-а и еколошких и социјалних инструмената који се тамо помињу; и (б) усвоје и примене кодексе понашања који треба да буду обезбеђени и потписани од стране свих радника, са детаљним мерама за решавање еколошких, друштвених, здравствених и безбедносних ризика, као и ризика од сексуалне експлоатације и злостављања, сексуалног узнемиравања и насиља над децом, и све друго што се односи на такве грађевинске радове који су наручени или изведени у складу са наведеним уговорима.

Одељак II. Мониторинг, извештавање и евалуација Пројекта

Зајмопримац ће, преко МРЕ, достављати Банци Пројектне извештаје најкасније месец дана након краја сваког календарског семестра, обухватајући извештајем календарски семестар.

Одељак III. Повлачење средстава Зајма

A. Опште одредбе.

Без ограничења одредаба члана II Општих услова у складу са Писмом о повлачењу средстава и финансијским подацима, Зајмопримац може да повуче средства Зајма за: (а) финансирање Прихватљивих расхода; и (б) плаћање Приступне накнадеу износу распоређеном и, уколико је примењиво, до процента дефинисаног за сваку Категорију наведену у табели која следи:

Категорија	Додељени износ средстава зајма (у EUR)	Процент расхода који се финансира
(1) Роба, радови, неконсултантске услуге, консултантске услуге, трошкови обуке и оперативни трошкови за потребе Пројекта	4.377.750	100% (са укљученим порезима осим пореза на додату вредност и царинских дажбина за радове, добра и неконсултантске услуге)
(2) Грантови у оквиру Дела 1 Пројекта	40.410.000	100% (са укљученим порезима)
(3) Приступна накнада	112.250	Износ платив у складу са Одељком 2.03 овог споразума и у складу са Одељком 2.07 (б) Општих услова
УКУПАН ИЗНОС	44.900.000	

За потребе ове табеле, царинске дажбине и порез на додату вредност за увоз и промет радова, добара и неконсултатских услуга, на територији Зајмопримца и за потребе реализације Пројекта, неће се финансирати из средстава зајма. Зајмопримац потврђује да ће увоз и испорука радова, добара и неконсултатских

услуга, на територији Зајмопримца и за потребе реализације Пројекта, бити ослобођени плаћања царине и пореза на додату вредност.

Б. Услови за повлачење средстава; Период повлачења средстава.

1. Без ограничења одредаба Дела А изнад, повлачење средстава неће бити могуће у оквиру Категорија 1 и 2 док Зајмопримац, посредством МРЕ, не припреми и усвоји ПОГМ, у форми и садржају који је прихватљив за Банку.
2. Датум завршетка Пројекта је 30. новембар 2027. године.

ПРОГРАМ 3**Амортизациони план отплате везан за ангажована средства**

У табели у наставку наведени су Датуми за плаћање главнице Зајма и проценат укупног износа главнице Зајма који доспева за плаћање на сваки Датум за плаћање главнице (у даљем тексту: „Процент рате”).

Отплата главнице

Датум плаћања главнице	Процент рате
Сваког 15. јуна и 15. децембра Почевши од 15. јуна 2025. године до 15. јуна 2033. године	5,56%
На дан 15. децембар 2033. године_____	5,48%

ПРИЛОГ

Дефиниције

1. „Смернице за борбу против корупције” означавају, у смислу става 6 Прилога Општих смерница, „Смернице за спречавање и борбу против преваре и корупције у оквиру пројеката финансираних из средстава зајмова ИБРД-а и кредита и грантова ИДА-е”, од 15. октобра 2006. године са изменама и допунама из јануара 2011. и 1. јула 2016. године.
2. „Рачун за извршење буџета” означава Рачун за извршење буџета Зајмопримца преко којег се извршавају и евидентирају динарске платне трансакције.
3. „Категорија” означава категорију ставки утврђену у табели у Одељку III(A) Програма 2 овог споразума.
4. „ЦФЈ” означава Централну фидуцијарну јединицу у оквиру МФ.
5. „УФПЕЕ” означава Управу Зајмопримца за финансирање и подстицање енергетске ефикасности, или њеног правног наследника.
6. „План обавеза у области животне средине и социјалних питања” или скраћено „ЕСЦП” означава план обавеза у области животне средине и социјалних питања, прихватљив за Банку од 9. фебруара 2022. године и његове могуће повремене измене у складу са његовим одредбама, којим се дефинишу значајне мере и радње које ће Зајмопримац предузети, или чије ће предузимање исходovati, ради отклањања потенцијалних еколошких и социјалних ризика и утицаја Пројекта, укључујући и рокове за предузимање тих радњи и мера, услове везане за институције, запослене, обуку, праћење и извештавање и могуће еколошке и социјалне инструменте који ће бити израђени у складу са њим.
7. „Еколошки и социјални стандарди” или „ESSs” заједно означавају: (i) „Еколошки и социјални стандард 1: Процена и управљање еколошким и социјалним ризицима и утицајима”; (ii) „Еколошки и социјални стандард 2: Услови у области рада”; (iii) „Еколошки и социјални стандард 3: Ефикасност ресурса и превенција и управљање загађењем”; (iv) „Еколошки и социјални стандард 4: Здравље и безбедност заједнице”; (v) „Еколошки и социјални стандард 5: Куповина земљишта, ограничења по питању коришћења земљишта и принудно расељавање”; (vi) „Еколошки и социјални стандард 6: Очување биодиверзитета и одрживо управљање природним ресурсима”; (vii) „Еколошки и социјални стандард 7: Аутохтоно становништво/традиционалне историјски вулнерабилне заједнице подсахарске Африке”; (viii) „Еколошки и социјални стандард 8: Културно наслеђе”; (ix) „Еколошки и социјални стандард 9: Финансијски посредници”; (x) „Еколошки и социјални стандард 10: Укључивање носилаца интереса и објављивање инфорамција”; на снази од 1. октобра 2018. године, објављени од стране Банке.
8. „Општи услови” означавају „Опште услове за зајмове Међународне банке за обнову и развој” за финансирање ИБРД-а, финансирање инвестиционих пројеката”, од 14. децембра 2018. године (ревидирани 1. августа 2020. године, 21. децембра 2020. године, 1. априла 2021. и 1. јануара 2022. године).

9. „Грант” означава било коју бесповратну помоћ (грант) коју исплаћује Зајмопримац, посредством МРЕ, у оквиру Програма грантова из Програма 2, Одељка I(Ц) овог споразума, ЈЛС која учествује у гранту путем Споразума о гранту.
10. „Споразум о гранту” означава споразум о гранту закључен између Зајмопримца, посредством МРЕ, и ЈЛС учеснице у оквиру Програма грантова.
11. „Програм грантова” означава програм грантова наведен у Програму 2, Одељку I(Ц) овог споразума.
12. „ЈЛС” означава јединицу/јединице локалне самоуправе како је дефинисано у Закону о локалној самоуправи, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије” бр. 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021- др. закон и „ЈЛС” означава више од једне јединице локалне самоуправе.
13. „ЗВС” означава зграду/зграде за вишепородично становање.
14. „МФ” означава Министарство финансија Зајмопримца или његовог правног наследника.
15. „МРЕ” означава Министарство рударства и енергетике Зајмопримца или његовог правног наследника.
16. „Оперативни трошкови” означавају разумне трошкове, које је Банка одобрила, за инкременталне трошкове настале током имплементације Пројекта, који се састоје од трошкова комуникације, канцеларијског материјала и одржавања, канцеларијског простора, мањег реновирања канцеларије и одржавање опреме, за комуналије, умножавање/штампање докумената, потрошни материјал, управљање и одржавање возила, банкарске накнаде, путни трошкови и дневнице за особље пројекта за путовања повезана са спровођењем пројекта, и плате запослених у ЈИП и ЦФЈ, али не рачунајући консултантске услуге и плате других државних службеника Зајмопримца, у складу са оним што је одобрила Банка.
17. „ЈЛС учесница/учеснице” означава ЈЛС за коју/које МРЕ сматра да има(ју) право да учествује у Програму грантова, у складу са критеријумима и процедурама наведеним у ПОГМ-у; и „ЈЛС учесница/учеснице” означава више од једне ЈЛС учеснице.
18. „ЈИП” означава Јединицу за имплементацију пројекта, која је наведена у Одељку I(A)(1) Програма 2 овог споразума.
19. „ПОГМ” означава Пројектни оперативни приручник и приручник за грантове.
20. „ППСД” означава Стратегија набавке пројекта за развој.
21. „Регулатива у области набавки” за потребе става 84 Прилога Општинских услова означава „Регулативу Светске банке за набавке за ИПФ Зајмопримце”, од новембра 2020. године.
22. „RSD” означава валуту Зајмопримца.
23. „ЈПО” означава једнопородични објекат.
24. „Датум потписивања” означава датум који је каснији од два датума када су Зајмопримац и Банка потписали овај споразум, а та дефиниција се примењује на сва упућивања на „датум Споразума о зајму” у Општинским условима.

25. „Обука” означава разумне трошкове, које је потребно да Банка претходно одобри, за обуку и радионице које се спроводе у оквиру Пројекта, а обухватају цене учешћа, трошкове пута и исхране за учеснике у обукама и радионицама, трошкове у вези са обезбеђивањем услуга предавача и говорника на радионицама, закуп простора за обуке и радионице, израду и умножавање материјала за обуке и радионице, студијска путовања и друге трошкове који су у директној вези са припремом и спровођењем курсева обуке и радионица (осим робе и трошкова консултантских услуга).
26. „Тројни уговор” означава уговор који ће ЈЛС учеснице закључити са извођачима радова и квалификовани власницима ЈПО и појединачних станова у ЗВС у оквиру Програма грантова, како је наведено у Програму 2, Одељак I (Ц) овог споразума.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којом је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ УГОВОРА

Разлози за потврђивање Споразума о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој који је потписан у Београду, 16. новембра 2022. године (у даљем тексту: Споразум о зајму), садржани су у одредби члана 5. став 2. Закона о јавном дугу („Службени гласник РС”, бр. 61/05, 107/09, 78/11, 68/15, 95/18, 91/19 и 149/20), према којој Народна скупштина Републике Србије одлучује о задуживању Републике Србије и одредби члана 14. став 1. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени гласник РС”, број 32/13), према којој Народна скупштина, између осталог, потврђује уговоре којима се стварају финансијске обавезе за Републику Србију.

Законом о буџету Републике Србије за 2022. годину („Службени гласник РС”, бр. 110/21 и 125/22) у члану 3.Б. предвиђено је задуживање код Међународне банке за обнову и развој до износа од 44.900.000 EUR за Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане (у даљем тексту: Пројекат).

Оперативни циљ овакве врсте зајма за инвестиционо пројектно финансирање (Investment Project Financing-IPF) јесте повећање обима спровођења мера унапређења енергетске ефикасности, увођења одрживог грејања и уградње кровних соларних панела код домаћинстава у јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) у Србији које учествују у Пројекту.

Пројекат је у потпуности усклађен са програмом реформи Владе Републике Србије на пољу чисте енергије и енергетске ефикасности. Наиме, циљ доношења и спровођења реформи јесте повећање обима зелених инвестиција ради убрзања опоравка након пандемије COVID-19 и изградње отпорности на будуће изазове, нарочито када је реч о најосетљивијим грађанима.

Пре свега, у 2020. години израђен је нацрт Стратегије нискоугљеничног развоја Републике Србије уз финансијску подршку Европске уније, којом је постављен амбициознији циљ смањења емисија GHG Србије за 33,3% у 2030. години у поређењу са нивоима из 1990. године (односно 13,2% у поређењу са нивоима из 2010. године). Затим, у буџету Републике Србије за 2021. годину издвојене су скоро 2,2 милијарде EUR за енергетску ефикасност, одрживо грејање, санацију даљинског грејања, зелени опоравак и раст, рударство, изградњу канализационих мрежа, прераду отпадних вода и пројекте и програме управљања чврстим отпадом. Такође, у априлу 2021. године донет је сет закона из области енергетике и рударства, међу којима је поред нових закона – Закона о коришћењу обновљивих извора енергије и Закона о енергетској ефикасности и рационалној употреби енергије усвојен и Закон о измена и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима, односно Закон о енергетици у коме је прописана обавеза израде Интегрисаног националног енергетског и климатског плана Републике Србије за период од 2021. до 2030. године укључујући перспективу до 2050. године (ИНЕКП), као и праћење и извештавање о његовој реализацији. Поред наведеног, планирана је и израда нове Стратегије развоја енергетике која ће, заједно са ИНЕКП-ом, бити усаглашена са Законом о становању и одржавању зграда и Дугорочном стратегијом за подстицање улагања у обнову националног фонда зграда Републике Србије до 2050. године. На крају, у складу са новоусвојеним прописима о енергетици из 2021.

године, у оквиру Министарства рударства и енергетике (у даљем тексту: МРЕ) формирана је Управа за финансирање и подстицање енергетске ефикасности (Управа за енергетску ефикасност, односно УФПЕЕ). Управа ће заменити постојећи Буџетски фонд за унапређење енергетске ефикасности који је представљао само буџетску линију којом је управљало МРЕ. Припрему и надзор над применом националне политике унапређења енергетске ефикасности вршиће МРЕ, док ће УФПЕЕ бити задужена за реализацију те политике на основу годишњих програма улагања која ће Влада усвајати сваке године.

Закључком Владе 05 Број: 48-920/2022 од 3. фебруара 2022. године, утврђена је Основа за преговоре са Међународном банком за обнову и развој у вези са одобравањем зајма за Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане и одређен је преговарачки тим Републике Србије.

На преговорима, вођеним 9. фебруара 2022. године, стране су путем аудио-видео комуникације са представницима Међународне банке за обнову и развој (у даљем тексту: Банка) договориле услове и начин коришћења зајма у износу од 44.900.000 евра (еквивалент од 50 милиона USD по курсу од 0,89613765 EUR/USD, на дан 31. јануар 2022. године) и усагласиле одредбе Споразума о зајму.

Пројекат је структуриран кроз спровођење активности подељених у две основне компоненте.

Компонента 1: Финансирање улагања у енергетску ефикасност, одрживо грејање и уградњу кровних соларних панела у стамбеним зградама

У оквиру ове компоненте финансираће се грантови које додељује МРЕ, којима ће се суфинансирати улагања у унапређење енергетске ефикасности, одрживо грејање и кровне соларне панеле у стамбеним објектима. Поред грантова који ће се нудити посредством Пројекта (које ће одобравати МРЕ и који ће се исплаћивати посредством ЈЛС, које буду учествовале у Пројекту), инвестиције ће се финансирати и путем: (i) паралелних грантова које ће непосредно одобравати ЈЛС; и (ii) учешћа самих домаћинстава из постојеће штедње или задуживања.

Пројекат ће представљати увећану и унапређену верзију постојећег државног програма који је као пилот-иницијативу 2021. године покренуло МРЕ и у оквиру кога је финансирано унапређење енергетске ефикасности у стамбеном сектору путем комбинације јавних грантова и финансирања из приватног сектора. У склопу тог програма, власници једнопородичних објеката (ЈПО) и станова у зградама за вишепородично становање (ЗВС) могу да поднесу захтев својој ЈЛС за одобравање субвенција за потребе суфинансирања мера увођења чисте енергије и унапређења енергетске ефикасности.

Први јавни позив у оквиру Пројекта биће заснован на пилот-програму из 2021. године, али уз неколико унапређења: (i) приоритет ће бити дат улагањима у ЈПО и трошковно ефикасним комбинацијама мера за уштеду енергије (као што је замена грађевинске столарије упоредо са уградњом изолације таваница); (ii) подстаћи ће се стандардизација улагања у чисту енергију и унапређење енергетске ефикасности и стандардизација модалитета њихове реализације у свим ЈЛС; (iii) додатни нагласак ће се ставити на најосетљивије грађане путем допунских грантова за социјалну инклузију и додатне подршке за сиромашније општине; и (iv) усвојиће се захтеви Светске банке везани за животну средину, социјална питања и фидуцијарне активности.

У касније јавне позиве у оквиру Пројекта биће уграђене поуке претходних позива и биће извршене корекције према потреби. Светска банка ће блиско сарађивати са МРЕ и ЈЛС током петогодишњег периода реализације програма у циљу повећања његовог обима, уз истовремено постепено унапређење усмеравања државних грантова на инвестиције које имају највећи

потенцијал за остварење користи на пољу енергије и најдуже периоде приноса на уложена средства, као и на домаћинства и ЈЛС којима је најпотребнија финансијска подршка. Поред тога, Пројекат ће настојати да: (i) изгради нова партнерства са пословним банкама (поред постојећег односа са Банком Поштанском штедионицом) ради обезбеђивања додатних извора финансирања које домаћинства-корисници могу да употребе за покривање свог дела инвестиционих трошкова; и (ii) прати евентуално оснивање компанија за пружање енергетских услуга (ESCO) у стамбеном сектору али без пружања подршке за прерастање локалних извођача радова у компаније за пружање енергетских услуга у пуном обиму.

Компонента 2: Техничка подршка и помоћ при реализацији

Ова компонента за циљ има пружање подршке развоју скалабилних механизма финансирања и уклањању тржишних препрека, и подељена је на три поткомпоненте:

Поткомпонента 2а: Повећање капацитета локалног тржишта, побољшање позитивног окружења и подизање свести грађана

Између осталог, ова поткомпонента ће, у координацији са другим међународним финансијским институцијама и донаторима, пружити подршку за: (i) израду јавних политика, закона и прописа који се односе на енергетску ефикасност, одрживо грејање и кровне соларне панеле; (ii) развој тржишта и изградњу капацитета МРЕ, ЈЛС, извођача радова и пословних банака у циљу филтрирања, осмишљавања, оцењивања, анализирања/финансирања, реализовања и мерења учинка улагања у чисту енергију и унапређење енергетске ефикасности у стамбеном сектору; и (iii) комуникације и информативне активности у циљу подизања свести грађана Србије о предностима улагања у унапређење енергетске ефикасности и чисту енергију и доступним програмима подршке.

Поткомпонента 2б: Спровођење техничких студија као основа за осмишљавање и реализацију програма

У оквиру ове поткомпоненте финансираће се спровођење техничких студија потребних за реализацију инвестиционих пројеката, као што су: (i) енергетске ревизије одабраних објеката пре приступања санацији; (ii) израда техничких пројеката и надзор над извођењем радова за поједине објекте; (iii) енергетске ревизије узорка објеката након санације и мерење и верификација (М и В) резултата; и (iv) праћење и евалуација (М и Е).

Поткомпонента 2в: Подршка за реализацију пројекта

Кроз ову поткомпоненту ће се подржати активности везане за реализацију пројекта, као што су: (i) ангажовање запослених у Јединици за имплементацију пројекта (у даљем тексту ЈИП) и то: руководилац пројекта, технички експерти, експерт за заштиту животне средине и социјална питања, експерт за базу података и праћење и евалуацију, правни експерти итд.; (ii) ангажовање техничких експерата у ЈЛС (или на регионалном нивоу); (iii) ревизије; и (iv) текући трошкови пословања (као што су канцеларијска опрема и логистика).

Реализација Пројекта треба да допринесе успостављању оквира и структуре за споровођење повећаног обима мера енергетске ефикасности, увођење чисте енергије у стамбеном сектору и мобилизације приватних улагања путем суфинансирања домаћинства.

Сходно критеријумима подобности и процедурама прихватљивим за Банку и детаљније предвиђеним Пројектним приручником за операције и грантове (у даљем тексту: Приручник), Република Србија ће преко МРЕ склопити споразум о гранту са сваком ЈЛС која учествује у Пројекту. Носилац Пројекта ће бити МРЕ и примаће исплате по основу повлачења средстава зајма и управљати њима, а за свакодневно управљање Пројектом биће задужена ЈИП у МРЕ. Средства зајма биће исплаћивана на наменски рачун отворен код

Народне банке Србије у име МРЕ. Заједно са ЈЛС, МРЕ ће суфинансирати инвестиције на локалном нивоу, усмеравајући средства са наменског рачуна на посебне рачуне/подрачуна у РСД које ће за ту сврху бити отворени за ЈЛС код Управе за трезор, преко евиденционог рачуна МРЕ у информационом систему извршења буџета Републике Србије. У случају да ЈЛС не потроше средства гранта у складу са условима и роковима дефинисаним споразумом о гранту, ЈЛС је у обавези да средства врати на наведени рачун, у складу са инструкцијама које је МРЕ добила од Министарства финансија. Враћена непотрошена средства гранта могу бити реалоцирана на ЈЛС које учествују у Пројекту у складу са Споразумом о зајму, а МРЕ ће бити у обавези да извештава Министарство финансија о непотрошеним средствима гранта од стране ЈЛС.

Управљачки одбор, са надлежностима и ресурсима прихватљивим за Банку, којим председава представник МРЕ и који ће бити сачињен од представника релевантних министарстава, институција и ЈЛС које учествују у Пројекту, а који ће, између осталог, бити одговоран за свеукупну координацију и функције стратешког вођења, биће успостављен 6 месеци од ступања на снагу Споразума о зајму.

Извештај са преговора прихваћен је Закључком Владе 05 Број: 48-1405/2022 од 14. фебруара 2022. године, којим је истовремено усвојен Нацрт споразума о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој и овлашћен Сениша Мали, министар финансија, да у име Владе, као заступника Републике Србије, потпише наведени споразум.

У складу са Општим условима Банке од 14. децембра 2018. године (са изменама и допунама од 1. августа 2020. године, 21. децембра 2020. године и 1. априла 2021. године) и стандардном политиком, коју Банка примењује код одобравања зајмова за финансирање инвестиционих пројеката, договорени су следећи финансијски услови и начин на који ће се средства овог зајма користити и отплаћивати:

- директно задужење Републике: у износу од 44.900.000 EUR;
- полугодишња отплата зајма, 15. јуна и 15. децембра сваке године;
- рок доспећа: 12 година, укључујући период почека од три године, уз отплату главнице у 18 једнаких полугодишњих рата, од којих прва доспева 15. јуна 2025. године, а последња 15. децембра 2033. године;
- приступна накнада: 0,25% на укупну главницу (112.250 евра) и плаћа се из средстава зајма;
- накнада на неповучена средства: 0,25% годишње на Износ главнице који није повучен;
- каматна стопа: Референтна стопа (шестомесечни EURIBOR) плус Варијабилна маржа или стопа која се примењује након Конверзије, у складу са Одељком 3.02(е) Општих услова;
- рок расположивости зајма: средства зајма се могу повлачити до 30. новембра 2027. године.

Након што је Банка спровела своју процедуру одобрења од стране Одбора извршних директора, Споразум о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој је потписан 16. новембра 2022. године у Београду.

Пројекат ће користити услуге Централне фидуцијарне јединице (у даљем тексту: ЦФЈ) у оквиру Министарства финансија за послове јавних набавки и управљања финансијама. ЦФЈ је формирана при Министарству финансија у октобру 2017. ради пружања фидуцијарне подршке (активности јавних набавки и управљања финансијама) свим пројектима које у Србији подржава Светска банка. ЦФЈ је стекла значајно искуство у јавним набавкама и управљању

финансијама на пројектима Светске банке од свог оснивања и тренутно обавља функције финансијског управљања и набавке за текуће пројекте и грантове које финансира Светска банка. Запослени у ЦФЈ ће сарађивати са техничким особљем МРЕ у погледу техничких аспеката реализације Пројекта у складу са Приручником. Приручник ће детаљно разјаснити аранжмане за имплементацију, укључујући конкретну поделу одговорности између учесника у реализацији Пројекта.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. овог закона потврђује се Споразум о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој који је потписан у Београду, 16. новембра 2022. године у оригиналу на енглеском језику.

Одредба члана 2. овог закона садржи текст Споразума о зајму (Пројекат чисте енергије и енергетске ефикасности за грађане) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, у оригиналу на енглеском и преводу на српски језик.

У одредби члана 3. закона уређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА НАСТАЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ ЗАКОНА

За спровођење овог закона обезбеђиваће се средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11), произлазе из чињенице да је повлачење средстава по Споразуму о зајму, условљено ступањем на снагу закона о потврђивању Споразума о зајму.